

भारतको जनसंख्या बृद्धिको लागि मुस्लिमलाई दोष दिनु विशुद्ध हिन्दुत्वको प्रचार हो

रमेश कार्की

शेता बिष्टको निधार पसिनाले भिजेको छ र अनुहार बैचैन छ। दाँत र गहिरो सास लिएर, उनी अहिले घण्टौदेखि प्रसुतिमा छिन्। उनको छोरी जुनसुकै बेला संसारमा आउन सक्छ किनभने उनी त्यो पहिलो रोएको पर्खाइमा छिन्, उसले नौ महिनादेखि आकाशमा गरिरहेकी छिन्। बिष्टको नवजात शिशु अहिले विश्वको सबैभन्दा बढी जनसंख्या भएको देश भारतको १४२५ अर्ब मानिसमध्ये एक हुँचेछ।

World Population Review (WPR) को तथ्याङ्क अनुसार सन् २०२२ को अन्त्यसम्मा भारतको जनसंख्या १४१ बिलियन थियो। हालै संयुक्त राष्ट्र संघको तथ्याङ्काको आधारमा भारतमा १,४२५ बिलियन जनसंख्या रहेको छ। अप्रिलमा भारतले चीनलाई उछिनेको राष्ट्रसंघले जानाएको छ। यसले दाढी गरेको छ कि भारत पहिले नै माइलस्टोनमा पुगेको हुन सक्छ किनभने संयुक्त राष्ट्रको अनुमान अनुमानित हो र सही तथ्याङ्क होइन। सन् १९५५ यता चीनमा विश्वमा सबैभन्दा बढी मानिस रहेको छ। सँगै, चीन र भारत विश्वको डब्लियन जनसंख्या मध्ये एक तिहाई भन्दा बढी बसोबास गर्दछ।

जनसंख्याको राजनीति

सेप्टेम्बर 2021 मा, प्यू रिसर्च सेन्टर द्वारा संकलित डाटाले विभाजन पछिको छ दशकमा भारतको जनसंख्या तीन गुणा बढी भएको अनुमान गरेको थियो। जनगणनाको तथ्याङ्क अनुसार यो 1951 मा 361 मिलियन मानिसहरूबाट बढेर 2011 मा ज्ञाह बिलियन भन्दा बढी भयो। संयुक्त राष्ट्रको तथ्याङ्कले भारतले सन् २०२० देखि हरेक महिना करिब १० लाख बासिन्दा प्राप्त गरेको दाबी गरेको छ।

प्यू डाटाले यो पनि सुभाव दिन्छ कि जब देशभरका धार्मिक समूहहरू जड्छज्ज र दण्डज्ज को अधिकारको अनियमित दरहरू देखेका थिए, सबै प्रमुख धार्मिक समूहहरूको संख्या बढ्यो। तथ्याङ्कले देखाउँछ कि "हिन्दू समुदाय ३० करोड ४० लाखबाट बढेर ९६ करोड ६० लाख पुगेको छ, जबकि मुस्लिम ३ करोड ५० लाखबाट बढेर ७७ करोड २० लाख

पुगेको छ, र आफूलाई क्रिस्चियन भनाउने भारतीयहरूको संख्या ८० लाखबाट बढेर २८ करोड पुगेको छ। तीनलाई विचार गर्दा इस्लाम र क्रिस्चियन धर्मले धर्म परिवर्तन गरिरहेका छन्।

यद्यपि, हिन्दू सेना प्रमुख सुशील तिवारीले द वायरलाई भने कि मुस्लिमहरूले जग्गा कब्जा गर्न र धेरै बच्चाहरू उत्पादन गर्न खोजिरहेका छन् ताकि उनीहरूले मुस्लिम नेताहरूलाई सतामा चुन्न सक्नु। "मुस्लिमहरूले धेरै पटक विवाह गर्नु र बच्चाहरू जन्माउँचन्।

मुस्लिम र मिथकहरू

दक्षिणांशी राजनीतिक भाषामा, मुस्लिमहरूलाई एक समुदायको रूपमा लेबल गरिएको छ जुन आफ्नो जनसंख्या संख्या दोब्बर गर्न र अवैध रूपमा भूमि कब्जा गर्न समर्पित छ। त्यस्ता आरोपहरूले भारतमा बहुसंख्यक समुदाय बन्ने मुस्लिमहरूद्वारा एक प्रकारको समन्वित प्रयासलाई संकेत गर्दै "जनसंख्या जिहाद" जस्ता शब्दहरू र शब्दहरूको सिक्काको परिणाम भएको छ। दण्डज्ञ

कल्याण तथ्याङ्कहरूमा आफ्नो दण्डज्ञ रिपोर्टमा बनाइएको भारत सरकारको आपनै अनुमानहरू विरुद्ध जान्छ, जसले दण्ड र दण्डण मा अनुमानित प्रजनन दरलाई "प्रतिस्थापन स्तर" भन्दा तल भर्छ - एक बिन्दु। जहाँ जनसंख्या रिपोर्ट हुँच।

यो भारतमा इस्लाम र परिवार नियोजन वरपरको यो बयान हो, जुन कथा कुरैशी, एक पूर्व भारतीय निजामती कर्मचारी, आफ्नो भर्खरको पुस्तक द पापुलेशन मिथमा भत्काएका छन्। द

वायरसँग कुरा गर्दै कुरैशीले भारतमा मुस्लिम जनसंख्या याको बारेमा धेरै मिथकहरू फैलाइएको बताए जसले मुस्लिमहरू विरुद्ध हिन्दूहरूमा डर र शत्रुता पैदा गरिरहेको हुँच।

आफ्नो कुरा प्रस्त तार्थहरू प्रयाग गर्दै, उनी थप्छन कि झाड्छज्ज र दण्डज्ञ को जनगणनाको बीचमा, मुस्लिम जनसंख्यामा ज्ञापन गिलियन र हिन्दूहरूको संख्या टटर मिलियन थिए। यसरी, जनसंख्या "विस्फोट" मा ठूलो योगदान हिन्दूहरूबाट आयो - मुस्लिम भन्दा पाँच गुणा बढी। कुरैशीले हिन्दूहरूको तुलनामा भारतीय मुस्लिमहरूको प्रजनन दर उच्च रहेको सुभाव दिन्दा, उनी भन्छन, "यो धर्मको कारणले होइन तर मुस्लिमहरू प्रायः गरिब, कम शिक्षित र स्वास्थ्य सेवाहरूमा पहुँच नभएका कारणले हो। भारतमा मुस्लिम प्रजनन दर पनि अहिले हिन्दू दरको तुलनामा तीव्र रूपमा घटिरहेको छ।" मुस्लिम र हिन्दू जनसंख्या बीचको खाडल दठप मिलियन बाट डाङ्ग मिलियन सम्म बढ्यो। यसले देखाउँछ कि मुस्लिमले हिन्दूहरूलाई उच्च रहेको सुभाव दिन्दा,

उनी भन्छन, "यो धर्मको कारणले होइन तर मुस्लिमहरू प्रायः गरिब, कम शिक्षित र स्वास्थ्य सेवाहरूमा पहुँच नभएका कारणले हो। भारतमा मुस्लिम प्रजनन दर पनि अहिले हिन्दू दरको तुलनामा तीव्र रूपमा घटिरहेको छ।" मुस्लिम र हिन्दू जनसंख्या बीचको खाडल दठप मिलियन बाट डाङ्ग मिलियन सम्म बढ्यो। यसले देखाउँछ कि मुस्लिमले हिन्दूहरूलाई उच्च रहेको सुभाव दिन्दा, उनी भन्छन, "यो धर्मको कारणले होइन तर मुस्लिमहरू प्रायः गरिब, कम शिक्षित र स्वास्थ्य सेवाहरूमा पहुँच नभएका कारणले हो। भारतमा मुस्लिम प्रजनन दर पनि अहिले हिन्दू दरको तुलनामा तीव्र रूपमा घटिरहेको छ।" मुस्लिम र हिन्दूहरूको तुलनामा तीव्र रूपमा घटिरहेको छ।

जनसंख्या र नीतिहरूको सम्बन्ध

"भारतले कम वृद्धि दर रेकर्ड गरिरहेको छ, र यसको कुल प्रजनन दर घट्दै गएको भए पनि, भारतको जनसंख्या अझै बढिरहेको छ," पूनम मुत्रेजा, कार्यकारी निर्देशक, भारत जनसंख्या प्रतिष्ठान बताउँछन्।

चीनको जनसंख्याको बारेमा कुरा गर्दै, मुत्रेजाले द वायरलाई भने कि देशले दण्ड दर भएको पहिलो पटक नकारात्मक वृद्धि

जसले त्यसपछि "असतुदीने औवैसी जस्ता नेताहरूलाई सत्तामा ल्याउन मतदान गर्नु र यहाँ गजवा-ए-हिन्दू स्थापना गर्न चाहन्छन् र यहाँ गजवा-ए-हिन्दू स्थापना गर्न चाहन्छन्।" उनले भने।

तिवारीको विरोध गर्दै, अल्पसंख्यक आयोगका पूर्व अध्यक्ष डा. जफरुल इस्लाम खानले राष्ट्रिय स्वयंसेवक संघ (आरएसएस) र समान विचारधाराका संगठनहरूलाई तथ्यको बारेमा चिन्ता नरहेको बताए। तिनीहरूको नीति, खान भन्छन, यदि मुस्लिमहरूलाई हराउन प्रयोग गर्न सकिन्छ भने कुनै पनि कुरालाई मोड्ने हो।

"उदाहरणका लागि, सरकारी तथ्याङ्कले देखाउँछ कि मुस्लिमहरू हिन्दूभन्दा पनि तल छन् जब बहुविवाहको कुरा आउँछ तर यो दैनिक हिन्दुत्व प्रचारको दिनचर्या हो कि मुस्लिमहरूले चार पलीहरू विवाह गर्नु र दृष्ट बच्चा जन्माउँचन्," खानले भने।

बीजेपी द्वारा उत्तेजित त्यस्ता मुस्लिम विरोधी कथाहरू स्वास्थ्य र परिवार विरोधी देखाउँछ कि यसको बारेमा कुरा गर्दै, मुत्रेजाले द वायरलाई भने कि देशले दण्ड दर भएको पहिलो पटक नकारात्मक वृद्धि

कश्मीर एक ज्वलन्त मुद्दा हो र दशकौदेखि एक लाख भन्दा बढीको ज्यान लिइसको छ।

भारतले निर्दोष कश्मीरहरूको आधिकारका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघको प्रस्तावलाई निरन्तर बेवास्ता गरिरहेको छ। भारतले कश्मीरहरूको आवाज बल प्रयोग गरेर दबाइरहेको र राज्यमाथि अवैध कब्जा गरेको आरोप छ।

पाकिस्तानले यस कारणको लागि धेरै सकारात्मक भूमिका खेलेको छ र सुरुदेखि नै कश्मीरहरूको संख्या बढ्यो। पाकिस्तानीहरूको नैतिक विवरावालाई संयुक्त राष्ट्रसंघ पूर्ण ऐक्यबद्धतामा हात मिलाएर उभिन्छन्।

पाकिस्तानी जनता र पाकिस्तानी सेनाको बलिदानलाई स्वीकार गर्नु र कश्मीरहरूसँग पूर्ण ऐक्यबद्धता व्यक्त गरेको छ। पाकिस्तानले संयुक्त राष्ट्रसंघको लागि धेरै

सुरक्षा परिषद्को प्रस्ताव अनुसार जम्मू कश्मीरका जनताको आत्मनिर्णयको अधिकारलाई समर्थन गर्दछ। जङ्गद्वाड र जङ्गद्वाड को यी प्रस्तावहरूले जम्मू र कश्मीरका जनताद्वारा राज्यको भविष्यको निर्धारण गर्न स्वतन्त्र र निष्पक्ष जनमत संग्रहको व्यवस्था गर्दछ।

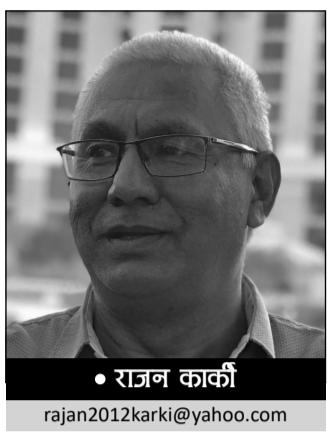
तानाशाह र दमनबाट स्वतन्त्रताको लागि आफ्नो अधिकारवादी सेनाबाट व्यवस्थित प्रस्तावहरूले जम्मू कश्मीरका जनताको साथमा उभिन्छन्।

कश्मीर विवादको अन्त्य गर्न, अगाडि बढ्ने एउटै उपाय भनेको कश्मीरका जनतालाई आफ्नो भविष्यको निर्णय गर्ने स्वतन्त्र र निष्पक्ष जनमत संग्रहको व्यवस्था गर्दछ।

५ जनवरी १९४९ मा भारत र पाकिस्तानका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघीय आयोगले निष्पक्ष जनमत संग्रह गर्ने आर्किवार अधिकारीहरूले आर्किवारको अधिकारको ग्यारेन्टी गर्ने प्रस्ताव पारित गन्धो।

रिपोर्ट गरेको छ, गत वर्षको तुलनामा डछप, पूर्ण कम जनसंख्या

लोकतन्त्र भाग्य बन्यो कि दुर्भाग्य ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

अनागरिक बनाउनेहरू अदालतको कठघरामा छन्, तिनलाई बचाउन १ सय १५ जना बरिष्ठ, कनिष्ठ अधिवक्ताहरू मात्र होइन, पूर्व महान्यायाधिवक्ता देखि वर्तमान नेपाल बारका अधिक्षमेत टाउकाले टेकेर बहस गरिरहेका छन्। यिनै अधिवक्ता भन्छन्- भोलि प्रधानमन्त्री हुने व्यक्तिमाथि पड्यन्त्र भइरहेको छ।

कति हाँस्नु, कति चिन्ता गर्नु, देशको प्रशासन, न्याय व्यवस्था र बुद्धिजीवीको स्तर कहाँ पुगिसकेछ। प्रत्येक नागरिक भ्रष्टाचार र अनैतिकतामाथि कडा कारवाही हुनुपर्छ, तिनलाई जेल कोच्चुपर्छ भनिरहेका छन्, विधिको शासन चाहिन्छ भन्नेहरू जनआपेक्षा विपरित धुवमा उभिएर बहसका नाममा लाखौलाख बुफिरहेका छन्।

राजनीति व्यवसाय बनेको र राष्ट्रिय चिन्ता विहानमा पुगेको दृस्तान्त हो यो।

यसकारण पनि प्रश्न उठेको छ-लोकतन्त्र भाग्य बन्यो कि दुर्भाग्य ?

राजनीतिक नेतृत्व कान, आँखा, मुख थुनेर बसेको छ। नाजावाफ छ। जब शासितले आफ्ना प्रश्नको जवाफ पाउन्नन्, त्यतिबेला जनविद्रोह हुन्छ, श्रीलंकामा भएको त्यही हो। हरेक नेता धोती न टोपी गरेर भास्नुपरेको थियो।

अन्तर्राष्ट्रीय नेपालमा हुने त्यही हो।

संसददेखि सरकार र सङ्कमा जनताले तिरेको करको दुरुपयोग गर्न सांसद, सरकारको जुवारी जारी छ। आश्वर्य के छ भने यस्ति ठूलो हल्लाबोल भइरहदा पनि नेपाली कांग्रेस आन्तरिक भमेलामा फसेको छ र साविजनिक रूपमा कुनै जिमेवार बयानगाजी दिइरहेको छैन। माओवादी कांग्रेसको भरिया बनेको छ। एमाले वल्लो किनार न पल्लो तीरको अवस्थामा छ। केही साना पार्टी छन्, ती चिच्याइरहेछन्। काग कराउँदैछ, पिना सुकैदैछ को अवस्था छ। लाञ्छ, विदेशी छायाँमा लोकतन्त्र समेटियो। चाउरियो।

जेठ १७-२० को प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमण संशयको घेरामा छ। जेठ २२ गतेको संसदमा रास्वपाका एक सांसदले प्रधानमन्त्री भैरहवाको एयरपोर्टमा जहाज जडेर आउनुहोला भनेको त भैसी चढेर

आउनु भएछ भनेपछि सत्तापक्षले ठूलै बिरोध घन्काए। प्रतिपक्ष पनि के कम एमाले, रास्वपा, राप्रापासमेत जसेर सत्तापक्षको भाँको भारेको देखियो। सभामुख्यलाई यो तनाव शान्त पार्न हम्मे हम्मे नै पन्यो। समस्या देश र जनताको अस्तित्वको छ, बहस भइरहेको छ मुरा राँगोको। छलाड हान्ने माओवादीले भारतमा गेरुबस्त्र लगाएदेखि भारत गएका मन्त्रीको टिमसहित पशुपति दर्शन गरेको किस्साको खिसिद् युरी चलिरहेको छ। लोकतन्त्रमा चेत लोकअपेक्षाको हुनपर्ने हो। सत्तापक्ष जस्तो

गरी गरेको व्यवहार र नेपाली भ्रमणदलको फितलोपनले धैरेलाई भस्काएको छ। भारत भ्रमण किन गरियो, उपलब्धि के के भयो ? परिणाममा केही देखिन !

सत्तापक्षले जतिसुकै खोके पनि यथार्थमा यो भ्रमणमा नेपालको बैज्ञानिक बढी भयो भनिदैछ। भैरहवा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको लागि एयरपोर्टमेत नेपालले मान र भारतले दिएन। नेपालका ठुला जलस्रोतको थप उपहार चढाइयो, विद्युत व्यापारको ढोका खुल्यो भनेर उपलब्धि देखाइए पनि यसलाई ठूलो उपलब्धि

● ● ●

देश भन भन जर जर बन्दै गएको छ। देशबासीको

जीवनस्तर खस्कदै गएको छ। हातमुख जोडन,

परिवारको लालनपालन गर्न हरेक घरका

युवायुवती रोजगारीका लागि विदेशिन बाध्य छन्।

जो विदेशीएका छन्, स्वदेश फर्कनेहरू भनेका

विरालाकोटीमात्र देखिन्छन्। अर्थात लोकतन्त्र

अराजक बनिसक्यो।

● ● ●

छ, प्रतिपक्षी पनि त्यही स्तरको हुने हो। प्रधानमन्त्रीको जेठ १७-२० को भारत भ्रमणमा कालापानी, लिपुलेक, लिम्पियाधुराजस्ता भूमान नेपालको हो भनेर प्रष्ट किटान गरिएको छ। त्यो नक्सा देखाएर सीमाविवाद संधीका लागि अन्त्य गरै भन नसक्नु नेपालको ठूलो कमजोरी हो। नेपालमा व्यवसायी छन्, राजनीति

भास्नुपरेको थियो।

मान विज्ञहरू तैयार छैनन्। किनकि आन्तरिक खपतका लागि नै विद्युत पुगेको छैन, चलेका उद्योगले मागजाति विद्युत पाएका छैनन्, विद्यातीय यातायात चलाउने सवाल सवालमै सिमित छ। जेठ ३१ गते प्रधानमन्त्री उपस्थित दाडको २ घण्टे कार्यक्रममा २१ चोटी बत्ती भूयाप भूयाप नियो। यस्तो देशले विद्युत निकासी गर्ने ? भ्रमको राजनीति कहिलेसम्म चल्छ यसरी ?

देशमै विद्युत पुगेको छैन, विद्युत व्यापारलाई बढी महत्व किन ? महत्व दिनुपर्ने एयर रूट र कालापानी, लिपुलेक, लिम्पियाधुराजस्ता भूमान नेपालमा विद्युत भूमिका भारतले क्षमता नेपालले नहुँदा विश्वको पाँचौ आर्थिक र सामरिक शक्ति बन्न थालेको भारतका लागि शुभसमाचार हुनसक्दैन भने तरिकाले कुरा

राख नसक्नु नेपाल सरकारको कमजोरी हो, असक्षमता हो। चीनको ठेकेदारीमा र चीनले निर्माण गरिएका कुनै पनि विद्युत अथवा एयरपोर्टका लागि समेत नेपाललाई सुविधा दिन नचाहनुले भारत र चीनको शीतयुद्धको कालो छाँय नेपालमा परेको प्रष्ट बुझन सकिन्छ। नेपाल तत्काल छ, दुबै क्षिमेकोको हितमा उभिन्छ भनेर प्रत्याभूत गर्न नसक्नु नेपाली शासक, प्रशासकको अक्षमता नै हो। यहीकारण प्रधानमन्त्री जुन हतारोका साथ भारत भ्रमणमा गएका थिए, अन्त यो भ्रमण नेपालका लागि बुमेन्याड साबित भयो।

विज्ञ भन्छन्- भारत जन्मिनु अधि नै रहेको नेपालको भूमान बारे विवाद हुनु र विवाद सुलझाउन नसक्नु बिड्नुनाको कुरा हो। १९९६ मा भारत जन्मिनु भन्दा ३१ बर्ष अधि नै बृतिश भारतले यो क्षेत्रको नक्सा तैयार पारिसकेथो, त्यो नक्सामा कालापानी, लिपुलेक, लिम्पियाधुराजस्ता भूमान नेपालको हो भनेर प्रष्ट किटान गरिएको छ। त्यो नक्सा देखाएर सीमाविवाद संधीका लागि अन्त्य गरै भन नसक्नु नेपालको ठूलो कमजोरी हो। नेपालमा व्यवसायी छन्, राजनीति

प्रवण्डले भ्रमणका बेलामा भारतका प्रधानमन्त्रीसँग वार्ता गर्दै थिए, दिल्लीका सरकारी सञ्चारमाध्यममा प्रचार गरियो, भारतमा ८० लाख नेपाली छन्, नेपालमा ६ लाखमात्र। यस प्रकारको सूचना किन भारतका सरकारी सञ्चारले प्रवाह गरे, यसको समिचीन विश्लेषण गर्ने क्षमता नेपालको देखिएन। भारत नेपाललाई युण लगाएको भनेर सुनरूपी स्वार्थ पुरा गर्दै, नेपाललाई लुट्दै, लुटिरहेको छ।

चीनमा भएको बोआओ सम्मेलनलाई बेवास्ता गरेर, सबैभन्दा पहिले भ्रमणको निम्तो दिने बंगलादेशलाई पनि जवाफ नदिएर र अमेरिकाको निम्तोलाईसमेत पन्छाएर ६ महिना कुरेर माँगी माँगी दिल्ली भ्रमणमा हिडेका प्रधानमन्त्रीको यो भ्रमण सत्तास्थ ९० दललाई लाभ भयो होला, नेपालका लागि माँग्नेलाई तातो भात ? भनेको यही।

साल्ट ट्रेडिङ फॉरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवाहित ग्राह्यांस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टान्डर्डको भित्र बाहिर रवर कोट मै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिकाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना द्रुत छुनुटोस

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

लाल आयोगको प्रतिवेदन सार्वजनिक हुनु आवश्यक

वृषेशचन्द्र लाल

सञ्चार माध्यम र विभिन्न छापाबाट प्राप्त सूचनाका आधारमा के भने सकिन्छ भने यहीं जेठ १५ गते गणतन्त्र दिवसका अवसरमा नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका नेता रेशम चौधरी जेलबाट रिहा हुनुपेछे । उच्च अदालतबाट उनलाई तोकेको जन्मकैदको सजाय सर्वोच्च अदालतले सदर गरेदेखि नै यस्तो चर्चा चुलिएको हो । प्रधानमन्त्री पुष्कमल दाहालको अभियक्तिमा यस्ता सङ्घेत देखिन्छ ।

सर्वोच्च अदालतको फैसलापछि रेशम चौधरीले पनि अत्यन्त सन्तुलित प्रतिक्रिया दिनुएको छ । उहाँको पार्टीले सर्वोच्च अदालतको फैसलापछि अपनाएको विशेष संरयताबाट समेत यसको पुष्टि हुन्छ । यस मुद्दामा सर्वोच्च अदालतको यो फैसलाको सम्बन्धमा संसद्गा उपरिथत र खास गरेको मधेसबाट प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दलहरूका नेता र सांसदहरूको मौन मनोभावले समेत त्यो सम्पादनालाई नै बल पुर्याएको छ । प्रायः सबै जना जुनसुको तरिकाले भए पनि उनी जस्तै बिनासिति कारागार जीवन भोगिरहेकाहरूको रिहाइको प्रतीक्षामा छन् ।

जेजस्तो र जसरी भए पनि टीकापुरको आन्दोलनका यी निर्दोष आन्दोलनकारीहरू कारागारबाट मुक्त हुनु निश्चय नै एउटा खुसीको कुरा हुनेछ । उनीहरूको रिहाइले मधेसको एउटा जल्दीबल्दी मुद्दाको सम्बोधन हुन्छ । राज्य सञ्चालनका संस्थापन शक्ति समूहको निमित्त पनि यो कार्य राहतको विषय हुने देखिन्छ । किनभने देखावटी भए पनि सत्ता निमित्तको हरेक गठबन्धनीय समीकरण तयार हुने बेलामा मधेस र थरुहरूसँग सम्बन्धित प्राय सबै दलहरू बडो जोडतोडका साथ रेशम चौधरीको रिहाइको सर्त तेर्स्याउँदै आएका छन् । देउवा हुन् वा ओली अथवा प्रचण्ड, सबैले आआफ्ना स्वार्थअनुसार मुद्दा फिर्ता लिने आश्वासन दिँदै आएका छन्, तर अहिलेसम्म उनीहरूकै अनिच्छाले पूरा हुन सकेको छैन । कमसे कम चौधरी र अन्य आन्दोलनकारीहरूको माफीमिनाहाको प्रक्रियाबाट रिहाइले यस्तो सर्तको तनावबाट संस्थापन शक्ति समूहलाई पनि केही हदसम्म राहत दिने नै छ ।

रेशम चौधरी, लक्षण थारु आदिको रिहाइको जस लिन मधेसबाट चुनिएका नेताहरू जनताका बिचमा दौडिरहेका छन् । रिहाइ भएमा सत्तासीन तुला दलहरूको प्रश्नासा पनि बढने छ । अनि लाल आयोगको प्रतिवेदन सार्वजनिकीकरण गर्नुभन्दा मधेस आन्दोलनसँग सम्बन्धित मुद्दा खेल्दै जेल भोगिरहेका र फरार घोषित गरिएका बाँकी आन्दोलनकारीको रिहाइ र मुद्दा फिर्तातिर बढी जोड दिइएको देखिन्छ । यो कार्य संस्थापन शक्ति समूहका निमित्त थप राहतको विषय बन्नेछ । मधेसका नेता भनिनेहरू अब यसै मागको राजनीति गर्न छन् । लुकाएर राखिएका धेरै मुद्दहरूको रिति यथारितिमा रहने छन् । यसको प्रयोग प्रश्नासनले आवश्यक परेका बेला प्रताडनाको हतियारका रूपमा गरिरहने छ ।

जेलमा कोविएका रेशम चौधरीसहितका आन्दोलनकारीहरू निर्दोष छन् । समानता निमित्तको आन्दोलनलाई नेतृत्व गरेकै कारण राज्यले उनीहरूमाथि भूटा मुद्दा लगाएर यति विधि यातना दिएको हो । तथ्य यही हो । यो वास्तविकता र तथ्यसँग सबै राम्ररी परिचित छन् । यिनीहरूमाथि सुरु अदालतदेखि ठोकिएको सजायको एक मात्र कारण राजनीतिक प्रतिशोध

नै हो । अभियोजन पक्षले पत्यारिलो प्रमाण र आधार प्रस्तुत गर्न नसके पनि अदालतहरूबाट सजाय ठोकिए र सदर हुँदै गयो । नेपालको न्यायपालिकाको इतिहासमा वर्तमान न्यायिक स्तरलाई देखाउन रेशम र उनका साथीहरूको मुद्दा निश्चय नै एउटा उदाहरणका रूपमा अगाडि आइरहने छ । लामो समयदेखि लम्बित थरुहरू आन्दोलनसँग सम्बन्धित यस मुद्दाको अन्तिम निर्णय लाल आयोगको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न जोरोडका साथ उतिरेहेका बेला र गणतन्त्र दिवसको केही अगाडि मात्र आउनु विश्लेषणको विषय हो । यसले अदालत, सरकार र संस्थापन शक्तिविद्युत सम्बुरु समन्वयकारी सम्बन्धको खुलासा गर्दछ । लोकतन्त्रमा शक्ति पृथकीकरण, न्यायपालिकाको निष्पक्षता र स्वतन्त्रताको स्थितिको आकलनको निमित्त यसको अध्ययन जरुरी छ ।

रेशम चौधरी, लक्षण थारु र अन्य केही आन्दोलनकारीको रिहाइपछि लाल आयोगको प्रतिवेदनको सम्पूर्ण प्रयोजन नै समाप्त हुनेछ भन्ने सरकार र संस्थापन शक्ति समूहहरूको सोच भएको हुन सक्छ । संस्थापन शक्ति समूहको रणनीतिको मूल पाटो 'सफाइ होइन, सजाय र अन्त्यमा माफी मिनाहा' रहेको छ । मधेस र थरुहरू आन्दोलनको क्रममा नृशंस दमनको निमित्त जिम्मेवार तत्कालीन सरकार, राज्यको संस्थापन शक्ति समूहभित्रका राजनीतिक दलका नेताहरू र आफै नागरिक दाजुभाइहरूमाथि नृशंस दमनको निमित्त हतियार बन्न पुगेको सुरक्षाकर्मीहरूको दोष पनि लुकाउन सकिने र भविष्यमा समेत यस्तै दमन गर्नुपर्ने भयो भन्ने त्यसको निमित्त सुरक्षाकर्मीहरूको मनोबल पनि कायम रहिरहने उद्देश्य यसको रणनीतिभित्र देखिन्छ । मधेस र थरुहरूमा पछि माफीमिनाहाको नौटटी गरी रेशम चौधरीलगायतका निर्दोष आन्दोलनकारीको रिहाइ गरी श्रेय लुट्ने स्वार्थ रणनीतिको अन्तिम अध्यायको विषय भएको देखा परिरेहेको छ । घटनालालबाट धेरै टाढा रहेका र त्यसमा कुनै उक्साहट वा निर्देशन पनि नदिएका रेशम चौधरी, लक्षण थारु आदिलाई बलिको बोका बनाइयो । रणनीति कार्यान्वयनको निमित्त सुरुदेखि अन्तिम तहसम्मको अदालतको प्रयोग गरियो । मुद्दाको किनारा सत्य-तथ्यको आधारमा भएन वा गर्न दिइन । राजनीतिक सत्ता समीकरणमा दबाबको स्थिति उत्पन्न भएपछि फैसला गरी गराई माफीमिनाहाको प्रक्रियामा पार्न बाटो अपनाइएको रहेछ ।

लाल आयोग सरकारले नै गठन गरेको थियो । आयोगबाट प्राप्त प्रतिवेदन अहिले पनि सरकारको हातमा छ । उक्त प्रतिवेदन सूचनाको हक्कसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा २७ बमोजिम वर्गीकृत भई गोप्य श्रेणीमा रहने कुनै निर्णय भएको छैन । सूचना आयोगले ऐनको दफा ३ को (४) को व्यवस्थाअनुसार प्रतिवेदन ऐनको ३ को (३) अनुसार प्रकाशित गर्न नमिल्ने रहेको अवस्था नरहेकाले सार्वजनिकीकरण गर्न निर्देशनसमेत दिइसकेको स्थिति छ । तर सरकारले प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेन, गर्न चाहेन । उल्टै अनुचित रूपमा सरकार आफैले गरे मात्र सार्वजनिक हुने विषयमाथि रोकाको आदेश उपलब्ध नहोन अदालत समक्ष पुग्यो । सरकारले नै नचाहे सार्वजनिक नहुने च्यारेन्टी हुँदूहुँदै अदालतले लगाउ कुनै छलफल नारी कारणसमेत नबुझी सार्वजनिकीकरण नगर्न अल्पकालीन अन्तरिम आदेश गन्यो र निकासको स्थिति अहिलेसम्म भुन्डिएको भुन्डिये छ ।

रेशम चौधरीको मुद्दामा समेत अदालतले सो प्रतिवेदन मगाएर हेनुपर्ने थियो । त्यसो गर्दा सो मुद्दासँग सम्बन्धित सत्यतथ्यको विस्तृत जानकारी प्राप्त हुनेथियो । सरकारले सो प्रतिवेदनमा उल्लेखित कुनै तथ्यको खण्डन नगरेको

हुनाले त्यसमा उल्लेखित तथ्यलाई आधारका रूपमा मानी अदालतले रेशम चौधरी, लक्षण थारु आदिलाई न्याय दिन सक्थ्यो । तर त्यसो गरिएन । बहसका त्रममा अदालत स्वयंले 'आन्दोलनका' क्रममा भएका घटना, हत्याहरूको परिवेश, त्यसका निमित्त जिम्मेवार तत्त्व (राज्यको प्रशासनिक दमनकारी समूह वा आन्दोलनकारीको समूहमा छिरेका असामाजिक तत्त्व), आन्दोलनका क्रममा भएको घटना र घटनाहरूमा बाँचामा घुमिरहेको बाजेलाई कसले र किन गोली खायो ? यी घटनाहरूमा कतै कुनै आन्दोलनकारीसँग हातहतियार थियो थिएन ? थिएन भने युद्ध भए जस्तै सुरक्षाकर्मीले किन र कसको आदेशमा घातक हातहतियारको नृशंसपूर्वक प्रयोग गरे ? यस्ता प्रश्नको उत्तर हिमाल, पहाड र मधेस-थरुहरू सबै क्षेत्रमा जनतालाई जान्ने अधिकार छ । अहिले चर्चा रहेअनुसार जेठ १५ गते गणतन्त्र दिवसका अवसरमा रेशम चौधरीलगायत अरुलाई माफी-मिनाहाको घोषणा भयो भने लाल आयोगको प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरणको माग उठाउने र टीकापुरको घटनाको सत्य, तथ्य सदाको निमित्त मसानमा गाडिएर नष्ट भएर जानेछ भन्ने राज्य सञ्चालक संस्थापन शक्ति समूहको सोच छ ।

कुनै व्यक्तिमाथि लगाइएको आरोप र मुद्दासँग मात्र सम्बन्धित छैन । सम्पूर्ण मधेस र थरुहरू आन्दोलनसँग सम्बन्धित छ । मधेस र थरुहरू आन्दोलनको क्रममा भएका घटना, हत्याहरूको परिवेश, त्यसका निमित्त जिम्मेवार तत्त्व (राज्यको प्रशासनिक दमनकारी समूह वा आन्दोलनकारीको समूहमा छिरेका असामाजिक तत्त्व), आन्दोलनका क्रममा भएको घटना र घटनाहरूमा बाँचामा घुमिरहेको बाजेलाई कसले र किन गोली खायो ? यी घटनाहरूमा कतै कुनै आन्दोलनकारीसँग हातहतियार थियो थिएन ? थिएन भने युद्ध भए जस्तै सुरक्षाकर्मीले किन र कसको आदेशमा घातक हातहतियारको नृशंसपूर्वक प्रयोग गरे ? यस्ता प्रश्नको उत्तर हिमाल, पहाड र मधेस-थरुहरू सबै क्षेत्रमा जनतालाई जान्ने अधिकार छ । अहिले चर्चा रहेअनुसार जेठ १५ गते गणतन्त्र दिवसका अवसरमा रेशम चौधरीलगायत अरुलाई माफी-मिनाहाको घोषणा भयो भने लाल आयोगको प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरणको माग उठाउने र टीकापुरको घटनाको सत्य, तथ्य सदाको निमित्त मसानमा गाडिएर नष्ट भएर जानेछ भन्ने राज्य सञ्चालक संस्थापन शक्ति समूहको सोच छ ।

जेजस्तो र जसरी भए पनि टीकापुरको आन्दोलनका यी निर्दोष आन्दोलनकारीहरू लगायत वारागारबाट मुक्त हुनु निश्चय नै एउटा खुसीको कुरा हुनेछ । उनीहरूको रिहाइले मधेसको एउटा जल्दीबल्दी मुद्दाको सम्बोधन हुन्छ । राज्य सञ्चालनका संस्थापन शक्ति समूहको निमित्त पनि यो कार्य राह

बिमस्टेकमा बिजनेस फोरम बनाउन महासंघको प्रस्ताव

काठमाडौं। नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढाकालले बहुविद्यमा प्रविधिक तथा आर्थिक सहयोगका लागि बंगलालोको खाडीको प्रयास (बिमस्टेक) अन्तर्गत बिजनेस फोरम स्थापना गर्न प्रस्ताव गरेका छन्। बिमस्टेक सदस्य राष्ट्रहरूमध्ये व्यापार तथा लगानी परवर्द्धन गर्न तथा निजी क्षेत्रहरूमध्ये सहकार्य बढाउने गरी बिजनेस फोरम बनाउन उनले प्रस्ताव गरेका हुन्।

भारतको कललाई कात्ता आयोजित बिमस्टेक बिजनेस कन्वलेभको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मञ्च विशेष सत्रलाई मंगलबाट सम्झौदन गर्दै अध्यक्ष ढाकालले 'बिमस्टेक' बिजनेस फोरम' स्थापनाका लागि महासंघले समर्थन दिएका छन्। बिमस्टेक सदस्य राष्ट्रहरूमध्ये व्यापार तथा लगानी प्रवर्द्धन गर्न राष्ट्र र प्रभावकारी सङ्करण, जलमार्ग, रेलमार्गजस्ता पूर्वाधारको आवश्यकता रहेकोसमेत बताए। क्षेत्रीय व्यापार र लगानी प्रवर्द्धन गर्ने राष्ट्र र प्रभावकारी सङ्करण, जलमार्ग, रेलमार्गजस्ता पूर्वाधारको आवश्यकता रहेको बताएका हुन्। हवाई तथा डिजिटल कनेक्टिभिटी बढाउन, विद्यमान कनेक्टिभिटी पूर्वाधारमा सुधार गर्न र नयाँ पूर्वाधारहरू निर्माण गर्न बिमस्टेकमा रहेका देशहरूले सयुक्त रूपमा लगानी गर्न आवश्यक छ, उनले भने, 'क्षेत्रीय मूल्य शृंखलाको विकासमा सहयोग पुर्याउन पूर्वाधारको विकास र स्तरोन्तरिता संयुक्त प्रयास गर्न सकिन्छ।'

ऊर्जा व्यापारसहित त्रिस बोर्डर ऊर्जा सहयोग प्रवर्द्धनले क्षेत्रीय मूल्य शृंखलामा बढी मात्रामा ऊर्जा आवश्यक पने उद्योगहरूको विकासलाई सहयोग पुर्ने उनले बताए। 'उदाहरणका लागि, नेपाल, बंगलादेश र

भारतले नेपालको जलविद्युत बंगलादेशसम्म निर्यात गर्न जलविद्युत प्रसारण लाइनमा काम गरिरहेका छन्। यसले नेपालमा उत्पादित बिजुली भारत हुँदै बंगलादेशसम्म पुग्नेछ। यसलाई बिमस्टेकका अन्य राष्ट्र र त्यसभन्दा बाहिर पनि विस्तार गर्न सकिन्छ,' उनले भने। कनेक्टिभिटी पूर्वाधारका अतिरिक्त, बिमस्टेक देशहरूले क्षेत्रीय व्यापार र लगानीलाई सहज बनाउन व्यापारमा लाग्ने विभिन्न गैरमन्सार अवरोधहरू हटाउन र घटाउनु आवश्यक रहेको पनि उनले बताए। 'यस क्षेत्रको स्वतन्त्र व्यापार व्यवस्थाले सदस्य राष्ट्रहरूमध्ये व्यापार बढाउन सहज बनाउन सक्छ।' नेपालले आफ्नो नियतमा लाग्ने कर हटाउने वा घटाउकोमा फाइदा लिन सक्छ, उनले भने।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका उपाध्यक्ष एवं रोजगारदाता परिषदका सभापति ज्योतिसना श्रेष्ठले अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनका सदस्य राष्ट्रहरूमध्ये व्यापार व्यवस्थाले सदस्य राष्ट्रहरूमध्ये व्यापार बढाउन सहज बनाउन सक्छ। नेपालले आप्नो नियतमा लाग्ने कर हटाउने वा घटाउकोमा फाइदा लिन सक्छ, उनले भने।

सभापति श्रेष्ठले सचना प्रविधिको बढ्दो प्रयोग एवं काम गर्ने पद्धतिमा आएको परिवर्तनबाट श्रम बजार र श्रम सभवन्नमा पानि परिवर्तन आउने र यसबाट रोजगारी कटौती तथा नयाँ सीपयुक्त जनशक्तिको आवश्यकता पर्ने उल्लेख गरिन्। १७६ भन्दा बढी मुलुकका सरकार, रोजगारदाता र द्रेड युनियन प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको आइएलओ सम्मेलन जुन ५ देखि सुरु भई जुन १६ सम्म चल्नेछ। सम्मेलनमा सभापति श्रेष्ठको नेतृत्वमा शिक्षा, सीप विकास तथा रोजगार समितिका सभापति गोपाल खनाल, महासंघ मधेस प्रदेशका अध्यक्ष अशोककुमार अग्रवाल (टेमानी) र महासंघका वरिष्ठ परामर्शदाता हसराम याण्डेले भाग लिएका छन्।

नयाँ ब्रोकर लाइसेन्स फेरि अन्योलमा

धितोपत्रको नयाँ ब्रोकर लाइसेन्स प्रक्रिया फेरि अन्योलमा परेको छ। संसदको अर्थ समितिले सोम्बार र सरकारलाई ब्रोकर लाइसेन्ससम्बन्धी सम्पूर्ण प्रक्रिया तत्कालीन राष्ट्रगण गर्न निर्देशन दिएको छ। ४३ कम्पनीलाई आशयपत्र र १८ कम्पनीलाई लाइसेन्स नै दिइसको अवस्थामा संसदीय समितिले त्यसलाई रोकन भनेपछि अन्योला सिर्जना भएको हो।

धितोपत्र बोर्डले ब्रोकर लाइसेन्सका लागि आवेदन परेका ४५ कम्पनीमध्ये ४३ वटा कम्पनीलाई आशयपत्र दिएको थिए। त्यसमध्ये पहिलो चरणमा सातवटा र दोस्रो चरणमा ११ गरी १८ कम्पनीलाई ब्रोकर लाइसेन्स नै दिइसकोषे छ। बोर्डबाट लाइसेन्स प्राप्तकोषे नेपाल स्टक एक्सचेन्जबाट ब्रोकर सदस्यता लिनुपर्छ। सदस्यता लिएपछि मात्र आधिकारिक कारोबार गर्न पार्छैन। नेपेको अनुसार अहिले सातवटा लाइसेन्स पाएका कम्पनीलाई सदस्यताको आशयपत्र पाएका छन्। तर, अब उनीहरूले तत्काल सदस्यता नपाउने भएका छन्।

अर्थसमितिले अर्थ मन्त्रालयलाई नै पत्र काटेर निर्देशन दिएपछि मन्त्रालयमातहतका धितोपत्र बोर्ड र नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेपेको निर्देशनको परिपालना गर्ने बताएका छन्। संसदीय समितिले यथास्थितिमा राख्न भनेकाले अब समितिको अर्को निर्देशन नाराएसम्मका लागि लाइसेन्स प्रक्रिया रोकिएको प्रवक्ता मुराहरि नेपाल स्टक एक्सचेन्जबाट ब्रोकर सदस्यता लिनुपर्छ।

अर्थसमितिले अनेको निर्णय लिएका छन्। उनले भने, 'अब बोर्डबाट लाइसेन्स पाएका र पाउने प्रक्रियामा रोक्नु'। 'धितोपत्र व्यापारीको अनुमति प्रदान गरिएको सम्बन्धमा न्यूनतम मापदण्ड पूरा गर्ने नाराएको विषयमा समितिले छानबिन गरी निर्कर्षमा नपुगेसम्म इजाजतसम्बन्धी सम्पूर्ण प्रक्रिया तत्काल राष्ट्रगण गर्नु समितिको निर्णयनामा उल्लेख छ।

१८ वटा कम्पनीले पूर्वाधारको सम्पूर्ण तयारी पूरा गरेपछि मात्र बोर्डको अनुगमनपत्रसात लाइसेन्स दिनुपर्ने विनियमालीमा उल्लेख छ। सोहीअनुसार मापदण्ड पुर्याएर आएका १८ कम्पनीलाई लाइसेन्स दिएको बोर्डका प्रवक्ता मुक्तिनाथ श्रेष्ठले बताए। यस सम्बन्धमा अर्थ समितिले सर्वोच्च अदालतले लाइसेन्स प्रक्रिया अधि बढाउन नदिनपत्र समितिलाई आग्रह गरेको छ। नयाँ ब्रोकर एसोसिएसनका अध्यक्ष सागर ढाकालले अर्थ समितिले सर्वोच्चको फैसलामन्दा माथि गएर निर्णय गर्न नसक्ने बताए। उनले भने, 'अर्थ समितिले सर्वोच्चको फैसलालाई ताडो चुनौती दिने अधिकार छैन, यो सीमित व्यक्तिको उक्साहटमा र भ्रममा परेको नियोजित रूपमा लागेको हो।'

बोर्डले ०७९ असोज ०२ गते नयाँ धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारीको अनुमति दिने सम्बन्धमा न्यूनतम सूचना जारी गरेसँगै लाइसेन्स प्रक्रिया रोक्नु भनेको आउँच वा लाइसेन्स पाएकाको हकमा अधि बढाउन भएको आउँच वा लाइसेन्स पाएकाको हकमा अधि बढाउन भएको थाउँ दुन्छ।

धितोपत्र बोर्डका पूर्वाधारकी निर्देशक नीरज गिरी भने लाइसेन्स पाइसको हकमा ती कम्पनीको प्रक्रियालाई रोक्न नहुने तर्क

गर्न। प्रक्रिया र मापदण्ड पूरा गरेर लाइसेन्स पाइसकोपछि उनीहरूलाई रोक्न नहुने उनको भनाइ छ। अर्थ समितिले निर्णयलाई लिएर नयाँ ब्रोकर एसोसिएसनले असन्तुष्टि जनाउँदै अर्थ समितिलाई ज्ञानपत्र नै बुझेको छ। यसअधि सर्वोच्च अदालतले लाइसेन्स प्रक्रिया अधि बढाउन नदिनपत्र समितिलाई आग्रह गरेको छ। नयाँ ब्रोकर एसोसिएसनका अध्यक्ष सागर ढाकालले अर्थ समितिले सर्वोच्चको फैसलामन्दा माथि गएर निर्णय गर्न नसक्ने बताए। उनले भने, 'अर्थ समितिले सर्वोच्चको फैसलालाई ताडो चुनौती दिने अधिकार छैन, यो खुसिको कुरा हो।' फेरि एकपटक फ्रेन्चाइज फुटबलको रैनक बढाउनेछ; एनएसइएमका कार्यकारी निर्देशक सुदीप शर्माले नयाँ पत्रिकासँग भने। उनले यो मिति परिवर्तन नहुने बताए।

दोस्रो संस्करणको एनएसएलमा साबिक विजेता काठमाडौं रेजर्स, उपविजेता धनगढी एफसी, ललितपुर सिटी एफसी, बुटवल लुम्बिनी एफसी, पोखरा थन्डर्स, एफसी चितवनसँगै नयाँ क्लब भापा एफसी, स्पोर्टिंग इलाम एफसी र वीरगञ्ज युनाइटेड छन्। मार्कसँगै अक्सनबाट आएका ५० माथि खेलाडी विदेश पलायन भइसकोकाले प्रतियोगिताअधि अनुबन्धमा पुर्नविचार गरिने भएको छ।

लाल आयोगको प्रतिवेदनलाई पनि यसस्तै खाल्टोमा धकेल्नु कदापि सुखद हुने छैन। त्यसकारण लाल आयोगको प्रतिवेदन सार्वजनिकाकरणको निर्मित राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारावादी, सङ्घसम्बन्ध तथा राजनीतिकर्मीहरूको गम्भीर ध्यानाकरण आवश्यक छ। यो राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको समेत

चासोको विषय हुनै पर्दछ। सर्वोच्च अदालतले तत्कालीन मुख्य सचिव वैरागीबाट दर्ता गरिएको रिट निवेदनलाई तत्काल अन्तिम निष्कर्षमा पुन्याउनुपर्दछ।

सार्वजनिकीकरण गर्ने पक्ष सरकार नै भएका र नेपाल सरकारका तर्फबाट अदालतले दर्ता रहेको रिट निवेदनसमेत स्वतः बदर्भारी रहेको देखिन्छ। यसलाई अर्थै लम्बित गर्नु जनताको सूचनापाइन्दै र अधिकार अर्थात् संविधानको धारा २७ मा उल्लेखित सूचनाको हकको ठाडो उल्लङ्घन हो। लाल आयोगको प्रतिवेदन कुनै

(मध्ये दर्पण फिचर सेवा)

खेलकुद

सावित्रा युरोपेली क्लब हापोयल रानानामा आबद्ध

● प्रभु बैंकले विद्युतीय गाडीमा कर्जा दिने

प्रभु बैंक लिमिटेड र लक्ष्मी इन्टरकन्टेन्टल प्राइवेट लिमिटेड यसमाथै सम्झौता सम्पन्न भएको छ। सम्झौतामा बैंकका प्रमुख व्यापार अधिकृत रेत्रुप्रसाद पाण्डे र लक्ष्मी इन्टरकन्टेन्टलका महाप्रबन्धक इन्द्र सापकोटाले हस्ताक्षर गरेका हुन्।

सम्झौतामा लक्ष्मी इन्टरकन्टेन्टलबाट आयात गरिएको इलेक्ट्रिक भेहिकल खरिद गर्नका लागि ग्राहकलाई छिटो, छिरियो र सहजताका साथ प्रतिस्पर्धी व्याजदरमा सवारीसाधन कर्जा प्रदान गरिने बैंकले जनाएको छ। यो कर्जा सुविधा हाल देशभर रहेका तीन सय एक शाखाबाटै उपलब्ध हुने जनाइएको छ।

सम्झौतामा प्रेट्रोलियम पदार्थ खपतमा आधारित सवारीसाधनलाई विद्युतीय सवारीसाधनले प्रतिस्पर्धा वातावरणीय सन्तुलनको दृष्टिकोणमा सहयोगी हुने बैंकले विश्वास व्यक्त गरेको छ।

● एनआइसी एसिया बैंकले ल्यायो क्युआर मर्चेन्ट एक्टिभेसन योजना

एनआइसी एसिया बैंकले डिजिटल भुक्तानीलाई थप विस्तार र प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले आफ्नो क्युआर कोडमार्फत भुक्तानी लिने मर्चेन्टहरूलाई विभिन्न आकर्षक सुविधासहितको क्युआर मर्चेन्ट एक्टिभेसन योजना ल्याएको छ। डिजिटल च्यानलबाट हुने भुक्तानीलाई बढी बन्दा सेवाग्राहीसमक्ष पुऱ्याउने उद्देश्यले बैंकले योजना ल्याएको हो।

असार मसान्तसम्म सञ्चालन हुने योजनामा उक्त समयमित्र पहिलोपटक भुक्तानी लिने मर्चेन्टहरू मात्र यस योजनामा समावेश हुने जनाइएको छ। देशभर दुई लाखभन्दा बढी मर्चेन्टहरूमात्र उपरिथित जनाइसकेको दावी गर्दै बैंकले क्युआर भुक्तानीलाई प्रोत्साहन गर्न विभिन्न कम्पनीहरूसँगको समझदारीमा पहिलोपटक कारोबार गर्ने मर्चेन्टहरूलाई सम्बन्धित साफेदार

NIC ASIA
एन आई सी एसिया बैंक लि.
बैंक पानि, साथी पानि
रागो पानि, हागो पानि

कम्पनीहरूमार्फत आकर्षक लाभको व्यवस्था गरेको जनाइएको छ।

योजनामा अनुसार यसी एयरलाइन्सको तर्फबाट एक जोडीलाई मारुन्नेने फ्लाइट किट, काठमाडौं सुपरमार्केटो को तर्फबाट दुई हजार रुपैयाँबाटका १० वटा ह्याप्पर, त्रिकट इन्डस्ट्रिजको तर्फबाट पैच-पॉच हजार रुपैयाँबाटको एक सयवटा भौचार, हार्ड रक क्याफेको तर्फबाट १० वटा नन्मेको भौचार, बिग डिजिटलको तर्फबाट एक-एक थान राइस कुकर, ब्रेकफास्ट मेकर तथा ह्यान्ड लेन्डर र सिंपी डिजिटलको तर्फबाट एक-एक थान मिक्सर ग्राइनर, इन्डक्सन कुकर तथा ड्राई आइरनको व्यवस्था गरिएको बैंकले जनाएको छ।

साथै, ट्रेडिंगविलिटी स्पाको तर्फबाट ५० वटा भौचार, अगेन्ट सेक्युरिटीको तर्फबाट एक-एक हजार रुपैयाँबाटका चारवटा भौचार, हुकुट स्टोरको तर्फबाट ६ वटा घडी एवं दुईवटा इयरबड, कुम्ह फोटोलेका तर्फबाट दुई-दुई हजार रुपैयाँबाटको तर्फबाट १५-१५ सयबाटका पैचवटा भौचार र स्क्रिपर होटेलका तर्फबाट दुई-दुई हजारका तीनवटा भौचार प्रदान गर्ने जनाइएको छ।

यी उपहार विजेता बैंकले दुई सय मर्चेन्टहरूलाई उन्हीनहरूको कारोबार रकम र कारोबार संख्याका आधारमा छोटो गर्ने जनाएको छ। उपहार प्रदान गर्ने समझदारी गरेको कम्पनीहरूले हस्तान्तरण गर्ने जनाइएको छ। योजनामा अनुसार बैंकले राखेको फोनपे क्युआर कोडमार्फत असार मसान्तसम्म पहिलो क्युआर भुक्तानी लिने सम्पूर्ण मर्चेन्टहरूले एकपटक वा पटक-पटक गरी दुई सय रुपैयाँबन्दा माथिको भुक्तानी लिंगा कुल एक सय रुपैयाँ क्यासब्याक प्राप्त गर्ने उल्लेख छ।

बैंकले हाल देशभरमा तीन सय ६० शाखा, चार सय ७३ एटिएम, एक सय नौ विस्तारित काउन्टर एवं ६५ वटा शाखाहित बैंकिङ इकाइमार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● एनआइसी एसिया क्यापिटल र अगम फुडबीच सम्झौता

एनआइसी एसिया क्यापिटलले 'आइडिया दु आइपिओ' सेवाअन्तर्गत काठमाडौंको लाजिमापाटमा कपरिट कार्यालय रहेको अगम फुड इन्डस्ट्री प्रालिलाई साधारण सेवर जारी गर्न सघाउने भएको छ।

कम्पनीले संस्थागत परामर्श सेवा, सेयर र जिस्ट्रार सेवा, प्राइभेट एसेमेन्टबाट कम्पनीलाई आवश्यक पर्ने

फन्डको व्यवस्था गरिदिनेसहित पब्लिक कम्पनीमा परिणत गराई आगमी दिनमा आइपिओ जारी गर्ने चरणमा पुऱ्याउन सघाउने भएको हो।

कम्पनीले अगम फुललाई भविष्यमा सर्वसाधारणमा साधारण सेयरको सर्वजनिक निष्कासन गरिदिनेसम्मको सेवा प्रदान गर्नका लागि एनआइसी एसिया क्यापिटल र अगम फुड इन्डस्ट्रीबीच सम्झौता भएको जनाइएको छ। अगम फुड इन्डस्ट्री नेपालको स्टिम राइस मिल हो। यो उद्योग सन २००५ मा चितवनमा स्थापना भई आफ्नो उत्पादन देशका विभिन्न भागमा बिक्री गर्दै आएको कम्पनीले जनाएको छ।

● सिटिजन्स बैंकले गर्यो सेनेटरी प्याड सहयोग

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेडले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वान्तर्गत तीनवटा संस्थामा रहेका बालिकाहरूको सरसफाइका लागि दुई वर्षालाई पुऱ्याउन सेनेटरी प्याडका साथी तीनवटा सेनेटरी भेन्डिल मेसिनहरू सहयोग गरेको हो। बैंकले बालिकाहरूको सरसफाइ आवश्यकताहरू सुरक्षित गर्न र उनीहरूले सामना गर्ने चुनौतीलाई कम गर्न उद्देश्यले संस्थाकी संस्थापक अध्यक्ष पुष्टा बर्नेतलाई उक्त सहयोग सामग्री सहयोग गरेको हो। सहयोग हस्तान्तरणका लागि आयोजित कार्यक्रममा अध्यक्ष बर्नेतले संस्थाको मान्यता प्रत्येक बालिकाको महिनावारी स्वास्थ्यान्पत्र उचित सरसफाइ सुविधा र आवश्यक सोतहरूमा पहुँच हुनुपर्छ भन्ने रहेको बताइन्। उक्त उद्देश्य प्राप्तिका लागि बैंकले सहयोग प्रदान गरेकोमा उनले आभार व्यक्त गरेको थिएन्। बैंकले देशभरि एक सय ८३ शाखा, तीन विस्तारित काउन्टर, एक सय ४० एटिएम, ६ कियोस्क सेवा र १७ वटा शाखाहित बैंकिङ इकाइमार्फत सेवा दिइरहेको जनाइएको छ।

● तीन अर्बको ऋणपत्र निष्कासन गर्दै नबिल बैंक

नबिल बैंक लिमिटेडले तीन अर्ब रुपैयाँबाटरको ऋणपत्र ल्याउने भएको छ। बैंकले 'नबिल डिबेन्चर २०८७' निष्कासन गर्ने भएको हो। डिबेन्चर निष्कासनका लागि बैंक सञ्चालक समितिबाट निर्णय भइसकेको र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृति पाइसकेको बैंकले जनाएको छ। त्यसै, बैंकले ऋणपत्र निष्कासनका लागि बिक्री प्रबन्धकसमेत नियुक्ति गरेको छ। डिबेन्चर बिक्री प्रबन्धकका स्वप्ना कुमारी क्यापिटल लिमिटेडलाई नियुक्त गरेको जनाइएको छ।

मंगलबाट बैंकको केन्द्रीय कार्यालयमा आयोजित कार्यक्रममा दुई पक्षले समझदारी गरेको हुन्। समझदारीपत्रमा बैंकिङ इकाइको तर्फबाट एक सयवटा भौचार, अनलाइन कर्जा आवेदन, अनलाइन खाता, इन्टरनेट बैंकिङ, खातामै रेमिट्यान्स जम्मा तथा मिस्टकल बैंकिङ सेवा उपदब्द गराउँदै आएको छ।

ज्ञानेन्द्रप्रसाद दुङ्गाना र क्यापिटलका कामुक प्रमुख व्याकारी अधिकृत आयोजित कार्यक्रममा दुई पक्षले समझदारी गरेको हुन्। उक्त कार्यक्रममा बैंकिङ इकाइको तर्फबाट एगम र मनोज ज्ञावाली तथा दुवै संस्थाका वित्त प्रमुखहरूको उपरिथित थिएन्।

नेपाल वित्तोपत्र बोर्ड, कम्पनी रजिस्टरारको कार्यालयगायत्रको सम्पूर्ण नियामक निकायको स्वीकृतिपत्रात ऋणपत्र निष्कासन गरिने बैंकले जनाएको छ। उँचिगत आधार थप सबल भई व्यापार वृद्धि तथा जोखिम व्यवस्थापनमा रेबेन्चर निष्कासनले सहयोग पुऱ्याउने बैंकले विश्वास व्यक्त गरेको छ। बैंकले हाल देशभरमा तीन सय ६० शाखा, चार सय ७३ एटिएम, एक सय नौ विस्तारित काउन्टर एवं ६५ वटा शाखाहित बैंकिङ इकाइमार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

कपोरेट

● नेपाल एसबिआई बैंक र अरोगिन हेल्थकेयरबीच छुटसम्बन्धी सम्झौता

नेपाल एसबिआई बैंक लिमिटेड र विशालनगरित अरोगिन हेल्थकेयर प्राइवेट लिमिटेडले संस्थामा रहेको छ। नेपाल एसबिआई बैंकिङ कम्पनीमा भिसा डेबिट कार्ड तथा मोबाइल बैंकिङ सेवा प्रयोगकर्ता ग्राहकहरूलाई लक्षित गरी अरोगिन हेल्थकेयरमा कार्ड तथा मोबाइल बैंकिङ प्रयोगबापत कपाल प्रत्यारोपण, छाला स्याहार, दन्त सेवा, दिवा स्याहार, चौबीस घन्ते नर्सिङ सेवा, फिजियोथेरेपी, ल्याबलागायतका विभिन्न सेवाहरूमा विशेष छुट प्रदान गर्न सम्झौता भएको हो।

बैंकिङ कम्पनी अस्थायक व्यवस्था गरेको हो।

● मुक्तिनाथ विकास बैंकका ग्राहकलाई 'सेप्स बर्गर'मा विशेष छुट

मुक्तिनाथ विकास बैंकले आपान्त्रिक सम्झौतापत्रात मुक्तिनाथ विकास बैंकिङ उपरिका लागि दोषीकृत ग्राहकहरूलाई थप सेवा दिवान नेपालका विभिन्न स्थानहरूमा शाखाहरू रहेको 'सेप्स बर्गर' प्राप्ति गर्ने गरी व

